

	«Азиялық Несие Қоры» микроқаржылық ұйымы» ЖШС микрокредиттерді беру қағидалары	«Азиялық Несие Қоры» микроқаржылық ұйымы» ЖШС
---	---	--

**«Азиялық Несие Қоры»
микроқаржылық ұйымы» ЖШС
Қатысушыларының
2025 жылғы «31» желтоқсандағы
Жалпы жиналысымен
«БЕКІТІЛДІ»**

«Азиялық Несие Қоры» микроқаржылық ұйымы» ЖШС микрокредиттерді беру қағидалары

Алматы қ., 2025 ж.

«Азиялық Несие Қоры» микроқаржылық ұйымы» ЖШС	18 беттің 1 беті
--	-------------------------

	«Азиялық Несие Қоры» микроқаржылық ұйымы» ЖШС микрокредиттерді беру қағидалары	«Азиялық Несие Қоры» микроқаржылық ұйымы» ЖШС
---	---	--

МАЗМҰНЫ

I.	Жалпы ережелер	3
II.	Өтініш берушінің микрокредитті беруге өтінім беру тәртібі және оны қаару тәртібі	3
III.	Микрокредитті беру туралы шартты жасау тәртібі	4
IV.	Шекті сомалар және микрокредиттерді беру мерзімдері.....	6
V.	Микрокредитті пайдалану үшін сыйақылар мөлшерлемелерінің шекті шамалары.....	6
VI.	Берілетін микрокредиттер бойынша сыйақы төлеу тәртібі	7
VII.	АНҚ қабылдайтын қаматамсыз етуге қойылатын талап	7
VIII.	Берілетін микрокредиттер бойынша тиімді сыйақы мөлшерлемесін есептеу ережелері	8
IX.	Микрокредитті өтеу әдістері.....	9
X.	Микрокредитті беру барысында туындайтын клиенттердің өтініштерін қарау тәртібі	10
XI.	АНҚ және оның клиентінің құқықтары мен міндеттері, олардың жауапкершілігі	11
XII.	Микрокредитті беру құпиясы	15
XIII.	Микрокредитті берудің өзге шарттары	17
XIV.	Қорытынды ережелер.....	18

I. Жалпы ережелер

- 1.1. Осы Қағидалар Қазақстан Республикасының 2012 жылғы 26 қарашадағы «Микроқаржылық қызмет туралы» № 56-V ҚРЗ Заңына (бұдан әрі – «МҚҚ туралы Заң»), уәкілетті органның нормативтік құқықтық актілеріне, сондай-ақ «Азиялық Несие Қоры» микроқаржылық ұйымы» ЖШС (бұдан әрі - АНҚ) жарғысына сәйкес әзірленді және микрокредитке өтініш беру және оны қарау, шарттар жасасу, микрокредиттер беру және өтеу тәртібін реттейді.
- 1.2. АНҚ жеке және топтық микрокредиттерді ұсынады. АНҚ микрокредиттерін беру шарттары Кредиттік саясатпен, сондай-ақ несиелеу рәсімдерімен айқындалады.
- 1.3. АНҚ қарыз алушылары жеке және заңды тұлғалар (бұдан әрі – «Қарыз алушы») бола алады.
- 1.4. АНҚ микрокредит беру туралы шартта (бұдан әрі – «Микрокредит беру туралы шарт») айқындалатын ақылылық, қайтарымдылық, мерзімділік, қамтамасыз етілу, нысаналы пайдалану шарттарында және басқа да шарттармен микрокредиттер береді.

II. Өтінім берушінің микрокредитті беруге өтінім беру тәртібі және оны қарау тәртібі

- 2.1. Кредиттік маман клиенттерге телефон арқылы және көшпелі тікелей сату кезінде, сондай-ақ компанияның кеңсесіне жүгінетін клиенттерге кеңес береді. Консультациядан кейін әлеуетті клиенттерге микрокредит алу мүмкіндігін қарастыру үшін өтінім беру ұсынылады.
- 2.2. Кредит маманы кредит беру процесі және микрокредитке өтінімді қарау мерзімдері, төлем агенттері мен екінші деңгейдегі банктерге төленетін микрокредитті өтеуге (қайтаруға) байланысты комиссиялар туралы толық және анық ақпаратты ұсынуға, қарыз алушыға (өтініш берушіге) микрокредит алуға байланысты оның құқықтары мен міндеттері және микрокредиттің өзге де шарттары туралы хабардар етуге тиіс.
- 2.3. Егер өтінім беруші микрокредит алу үшін АНҚ-ға (бұдан әрі – «Өтінім беруші») жүгінген жағдайда, кредит маманы Өтінім берушіні осы АНҚ микрокредиттерін беру қағидаларымен және АНҚ тарифтерімен, сондай-ақ микрокредитті өтеу кестелерінің нұсқаларымен таныстыруы қажет.
- 2.4. Өтінім беруші микрокредиттің нақты түрін алуға мүдделі болған жағдайда, кредит маманы өтініш берушіге микрокредит беруге өтініш беру үшін қажетті құжаттардың тізбесін ұсынуы қажет.
- 2.5. Өтінім беруші кез келген уақытта микрокредит беру туралы шарт жасасудан бас тартуға құқылы.
- 2.6. Микрокредитке өтінімді қарау процесі кредит беру рәсімдеріне сәйкес жүзеге асырылады.
- 2.7. Өтінім берушінің өтінішін кредиттік өкілеттігі бар АНҚ уәкілетті органы (тұлғасы) қарайды. Бұл ретте олардың микрокредитке өтінім берушінің өтінімі бойынша соманы, мерзімді және басқа да шарттарды қайта қарауға құқығы бар.
- 2.8. Ұсынылатын кредиттік өкілеттіктер мен шешім қабылдау рәсімдерінің негізгі шарттары несиелеу рәсімдерінде айқындалған.

III. Микрокредитті беру туралы шартты жасау тәртібі

- 3.1. Кредиттік жоба мақұлданғаннан және уәкілетті орган (тұлға) микрокредит беру туралы шешім қабылдағаннан кейін кредит маманы ҚР қолданыстағы заңнамасына және ішкі нормативтік құжаттарға сәйкес шарттар дайындайды.
- 3.2. Микрокредит беру туралы шарт және өзге де қажетті шарттар Қазақстан Республикасының азаматтық заңнамасының мәміленің жазбаша нысанына қойылатын талаптарын ескере отырып, мемлекеттік және орыс тілдерінде жасалады.
- 3.3. АНҚ жасасқан микрокредит беру туралы шарт бойынша ақпарат міндетті түрде Қазақстан Республикасының кредиттік бюролар және кредиттік тарихты қалыптастыру туралы заңнамасында айқындалған шарттарда мемлекеттің қатысуымен кредиттік бюроға ұсынылуға тиіс.
- 3.4. Уәкілетті органның нормативтік құқықтық актісінде Қазақстан Республикасының азаматтық заңнамасында белгіленген талаптарды ескере отырып, микрокредит беру туралы шарт жасасу тәртібі, оның ішінде шарттың мазмұнына, ресімделуіне және микрокредиттің толық құны (микрокредит бойынша артық төлем сомасы, микрокредиттің мәні), микрокредит беру туралы шарттың міндетті талаптары туралы ақпаратты қамтитын оның бірінші бетіне қойылатын талаптар, сондай-ақ микрокредитті өтеу кестесінің нысаны бекітіледі.
- 3.5. Жеке тұлғамен микрокредит беру туралы шарт жасасқанға дейін АНҚ жеке тұлғаны микрокредит алу үшін жүгіну тәсіліне қарамастан, оның жылдық пайызбен сыйақы мөлшерлемесінің мөлшері, жылдық тиімді сыйақы мөлшерлемесінің мөлшері (микрокредиттің нақты құны), микрокредит бойынша артық төлем сомасы туралы хабардар етеді, сондай-ақ МҚҚ Заңының 7-бабы 2-тармағының 3), 4) және 5) тармақшаларда көзделген іс-шараларды, осы Шарт бойынша қарыз алушының кредиттік құжаттамасына қоса тіркелетін, АНҚ жүзеге асырған іс-шаралардың тізбесін міндетті түрде тіркей отырып, жүзеге асырады.
- 3.6. Жеке тұлғаға микрокредит беру туралы шешім қабылданғанға дейін АНҚ кредиттік есепте не уәкілетті мемлекеттік органның ақпараттық жүйесінде (бұдан әрі - АЖ) қамтылған ақпаратты мынадай мәліметтердің бар-жоғына тексеруді жүзеге асырады:
 - 3.6.1. жеке тұлғаның микрокредиттер алудан ерікті түрде бас тартуын белгілеу туралы;
 - 3.6.2. жеке тұлғаны мерзімді әскери қызметке шақыру туралы;
 - 3.6.3. жеке тұлға бұрын алған банктік қарыздар және (немесе) микрокредиттер туралы.
- 3.7. Жеке тұлғаның кредиттік есебінде жеке тұлғаның микрокредиттер алудан ерікті түрде бас тартуы туралы ақпарат болған жағдайда, тұтынушылық микрокредит сомасын қарыз алушының АНҚ алған микрокредиті бойынша берешекті өтеу мақсаттарына беру жағдайын қоспағанда, АНҚ микрокредит беруден бас тартады.
- 3.8. Жеке тұлғаның кредиттік есебінде жеке тұлғаны мерзімді әскери қызметке шақыру туралы ақпарат болған жағдайда, АНҚ микрокредит беруден бас тартады.

- 3.9. АЖ-да жеке тұлғаның тіркелген некесі (ерлі-зайыптылығы) туралы ақпарат болған жағдайда, ұйым Қазақстан Республикасы Қаржы нарығын реттеу және дамыту агенттігі Басқармасының «Жеке тұлғаға тіркелуге жататын мүлік кепілімен қамтамасыз етілмеген тұтынушылық банктік қарыз немесе микрокредит беруге жұбайының (зайыбының) келісімін алу қағидаларын, жеке тұлғаға тұтынушылық банктік қарыз немесе микрокредит беруге жұбайының (зайыбының) келісімі қажет болатын тұтынушылық банктік қарыздың немесе микрокредиттің ең төмен мөлшерін бекіту туралы» 2024 жылғы 16 тамыздағы № 55 Қаулысында айқындалған тәртіппен жеке тұлғаға тұтынушылық банктік қарыз немесе микрокредит беруге жұбайының (зайыбының) келісімі қажет болатын микрокредиттің ең аз мөлшерінде", жұбайының (зайыбының) жеке тұлғаға тұтынушылық микрокредит беруге келісімін алады.
- 3.10. АНҚ жиырма бір жасқа толмаған немесе елу бес жастан асқан жеке тұлғамен, тек осы жеке тұлға оны жасауға келісім бергеннен кейін кепілмен қамтамасыз етілмеген тұтынушылық микрокредит беру туралы шарт жасасады.
- 3.11. Шарт тиісті түрдегі шарттар үшін Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген талаптарды, тараптардың келісімі бойынша айқындалған талаптарды, сондай-ақ мынадай міндетті талаптарды қамтиды:
- 3.11.1. шарттың жалпы талаптары;
 - 3.11.2. қарыз алушының құқықтары;
 - 3.11.3. АНҚ құқықтары;
 - 3.11.4. АНҚ міндеттері;
 - 3.11.5. АНҚ үшін шектеулер;
 - 3.11.6. міндеттемелердің бұзуы үшін тараптар үшін жауапкершілік;
 - 3.11.7. шарттың талаптарына өзгертулер енгізу тәртібі.
- 3.12. Шарттың жалпы талаптарына мыналар кіреді:
- 3.12.1. шартты жасасу күні;
 - 3.12.2. АНҚ атауы және қарыз алушының (қосалқы қарыз алушының) - жеке тұлғаның тегі, аты және әкесінің аты (бар болса) немесе қарыз алушының (қосалқы қарыз алушының) - заңды тұлғаның атауы;
 - 3.12.3. кредит желісін беру (ашу) туралы келісім үшін - микрокредиттің жалпы сомасы (микрокредиттің мәні), микрокредит бойынша артық төлем сомасы, микрокредитті пайдалану мақсаты туралы мәліметтер (бар болса), бұл ретте микрокредиттің толық құны (микрокредит бойынша артық төлем сомасы, микрокредиттің мәні) туралы ақпарат шарттың бірінші бетінде көрсетіледі;
 - 3.12.4. микрокредитті өтеу мерзімдері, кредиттік желіні беру (ашу) туралы келісім үшін-шарттың жалпы мерзімі;
 - 3.12.5. шарт жасалған күнге МҚҚ Заңының 5-бабының 1-тармағына сәйкес есептелген сыйақы мөлшерлемесінің жылдық пайыздық мөлшері, сондай-ақ жылдық тиімді сыйақы мөлшерлемесінің (микрокредиттің нақты құны) мөлшері;
 - 3.12.6. микрокредитті өтеу тәсілі: біржолғы не бөлшектермен, қолма - қол ақшамен - касса арқылы не электрондық терминалдар арқылы, қолма-қол ақшасыз тәсілмен АНҚ банктік шотының деректемелерін көрсете отырып;
 - 3.12.7. микрокредитті өтеу әдісі (аннуитеттік, сараланған немесе микрокредиттер беру қағидаларына сәйкес басқа әдіс);
 - 3.12.8. микрокредит бойынша берешекті өтеу кезектілігі;

- 3.12.9. негізгі қарызды уақтылы өтемегені және сыйақы төлегені үшін тұрақсыздық айыбын (айыппұл, өсімпұл) есептеу тәртібі мен мөлшері;
- 3.12.10. қарыз алушының шарт бойынша міндеттемелерін орындауын қамтамасыз ету (ол болған кезде);
- 3.12.11. қарыз алушы шарт бойынша міндеттемелерді орындамаған не тиісінше орындамаған кезде АНҚ қабылдайтын шаралар, сондай-ақ мерзімі өткен берешегі бар қарыз алушымен және (немесе) оның өкілімен және (немесе) шарт шеңберінде АНҚ-мен міндеттемелерге байланысты үшінші тұлғамен өзара іс-қимыл жасау талаптары;
- 3.12.12. шарттың қолданылу мерзімі;
- 3.12.13. АНҚ пошталық және электрондық мекенжайы туралы ақпарат, сондай-ақ оның ресми интернет-ресурсы туралы деректер (ол болған кезде);
- 3.12.14. қарыз алушы - жеке тұлғаның тіркелген жерінің не тұрғылықты жерінің мекенжайы, қарыз алушы - заңды тұлғаның тұрақты жұмыс істейтін органының тіркелген жерінің не орналасқан жерінің мекенжайы;
- 3.12.15. ұйым шарт бойынша құқықты (талаптарды) үшінші тұлғаға берген кезде кредитордың шарт шеңберінде қарыз алушымен өзара қарым-қатынасына Қазақстан Республикасының заңнамасында қойылатын талаптар мен шектеулер қарыз алушының құқық (талап) берілген үшінші тұлғамен құқықтық қатынастарына қолданылады деп көздейтін шарт.
- 3.13. Кредиттік маман қарыз алушымен микрокредитті өтеу кестесін келіседі.
- 3.14. Қарыз алушы микрокредит беру шарттарының мәтінін, өтеу кестесін зерделейді және ол мақұлданған жағдайда оған АНҚ уәкілетті қызметкерінің қатысуымен қол қояды.
- 3.15. Егер қарыз алушы заңды тұлға немесе жеке тұлға – мөрі бар дара кәсіпкер болып табылса, онда қарыз алушының қолынан басқа микрокредит беру шарты мөр бедерімен бекітіледі.
- 3.16. Егер кредиттік өнімді беру шарттарында көзделген болса, қарыз алушы кепілгерлермен/кепіл берушілермен бірге шарттарға (кепіл шарттары, кредиттік желі беру туралы шарт, кепілдік шарттары және т.б.) қол қояды.
- 3.17. Кепіл мемлекеттік немесе өзге тіркеуге жататын жағдайларда кепіл беруші кепіл шартын уәкілетті мемлекеттік немесе өзге органдарда тіркейді.
- 3.18. Кредит маманы шарттардың бір данасын Қарыз алушыға/Кепіл берушіге/Кепілгерге береді, екінші данасы кредиттік құжаттамада сақталады.

IV. Шекті сомалар және микрокредиттерді беру мерзімдері

- 4.1. Берілетін микрокредиттің шекті сомасы бір қарыз алушыға 20 000 АЕК (республикалық бюджет туралы заңмен тиісті қаржы жылына белгіленген айлық есептік көрсеткіштің жиырма мың еселенген мөлшерінен) аспауға тиіс.
- 4.2. АНҚ 60 айға шекті мерзімге микрокредиттер береді.

V. Микрокредитті пайдалану үшін сыйақылар мөлшерлемелерінің шекті шамалары

- 5.1. Берілетін микрокредиттер бойынша сыйақы мөлшерлемелерінің шекті шамаларын микрокредиттің тәуекел дәрежесін және оның АНҚ Жарғысында көрсетілген АНҚ миссиясына сәйкестік дәрежесін бағалау негізінде АНҚ жоғары кредиттік комитеті бекітеді. Жоғары Кредит комитеті жылдық тиімді мөлшерлеме Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген шекті мөлшерлемеден аспайтындай

етіп сыйақының шекті мөлшерлемесін төмендету немесе ұлғайту жағына қарай пайыздық мөлшерлемелерді қайта қарауға құқылы (МҚҚ туралы Заң және уәкілетті органның тиісті нормативтік құқықтық актілері).

- 5.2. Микрокредит бойынша сыйақы мөлшерлемесін айқындау жылдық мөлшер есебінен микрокредиттің негізгі сомасына пайыздық мәнде жүргізіледі.
- 5.3. Ұсынылатын микрокредиттер бойынша сыйақы мөлшерлемелерінің шекті шамасы 37,8% құрайды.
- 5.4. Әрбір микрокредит үшін микрокредиттің сомасы мен мерзіміне байланысты әртүрлі сыйақы мөлшерлемелері белгіленген.
- 5.5. Микрокредит беру туралы шартта есептеу тәртібі уәкілетті органның нормативтік құқықтық актілерінде айқындалатын номиналды жылдық сыйақы мөлшерлемесі де, жылдық тиімді сыйақы мөлшерлемесі де міндетті түрде көрсетіледі.

VI. Берілетін микрокредиттер бойынша сыйақы төлеу тәртібі

- 6.1. Микрокредитті пайдаланғаны үшін қарыз алушы АНҚ-ға ай сайынғы сыйақыны төлейді.
- 6.2. Берілген микрокредитті пайдаланғаны үшін сыйақы мөлшерлемесі микрокредит беру мерзіміне қарамастан, жылдық мәнде микрокредит беру туралы шартта көрсетіледі.
- 6.3. Микрокредит бойынша сыйақы микрокредитті пайдаланған күндердің нақты санына қарай есептеледі. Есептеу кезінде 360 күнге тең күнтізбелік жыл қолданылады.
- 6.4. Микрокредитті пайдаланғаны үшін қарыз алушының сыйақы төлеуі микрокредит беру туралы шартқа қоса берілетін және оның ажырамас бөлігі болып табылатын өтеу кестесіне сәйкес жүзеге асырылады.
- 6.5. Микрокредитті өтеу кестесі сараланған төлемдер әдісімен немесе аннуитеттік төлемдер әдісімен өтеуді ескере отырып жасалады.
- 6.6. Микрокредит бойынша кезекті төлемді өтеу мерзімі өткен жағдайда, сыйақы микрокредитті пайдаланудың нақты мерзімі үшін есептеледі, сондай-ақ микрокредит беру туралы шарттың талаптарына сәйкес міндеттемені орындауды кешіктіргені үшін тұрақсыздық айыбы есептеледі.

VII. АНҚ қабылдайтын қамтамасыз етілуге қойылатын талап

- 7.1. Қарыз алушының микрокредит беру туралы шартқа сәйкес міндеттемелерін орындауы кепілдікпен, кепілмен және/немесе Қазақстан Республикасының заңнамасына қайшы келмейтін өзге де тәсілдермен қамтамасыз етіледі.
- 7.2. Кепілгер жеке және заңды тұлға бола алады. Бұл ретте кепілгер қарыз алушымен бірлесіп қарыз алушының АНҚ алдындағы міндеттемелерін орындағаны үшін ортақ жауаптылықта болады. Егер бірнеше кепілгер болса, кепілгерлердің әрқайсысының жауапкершілігі және қарыз алушының АНҚ алдындағы міндеттемелері бойынша жауапкершілігі ортақ болып табылады.
- 7.3. Қарыз алушының өзі де, үшінші тұлға – жеке немесе заңды тұлға да кепіл беруші бола алады. Қарыз алушы болып табылмайтын кепіл беруші, егер АНҚ мен қарыз алушы арасында өзгесі туралы келісімге қол жеткізілмесе, кепілгер болуға міндетті.
- 7.4. Кепілге айналымнан алынбаған немесе айналымда шектелмеген жылжымайтын және жылжымалы мүлік қабылданады. АНҚ МҚҚ туралы Заңда көзделген заңды

- тұлғалардың акцияларын немесе жарғылық капиталындағы қатысу үлестерін қоспағанда, заңды тұлғалардың акцияларын немесе жарғылық капиталындағы қатысу үлестерін кепілге алмайды.
- 7.5. АНҚ кепілге микрокредитті өтеудің қайталама көзі ретінде қарайды және кепілдің мынадай түрлерін қабылдайды:
- 7.5.1. Жылжымайтын мүлік:
 - 7.5.1.1. Ғимараттар;
 - 7.5.1.2. Жер телімдері;
 - 7.5.1.3. Үй, пәтер;
 - 7.5.1.4. Өзге заттар.
 - 7.5.2. Жылжымалы мүлік:
 - 7.5.2.1. жеңіл, жүк және аранйы көлік құралы;
 - 7.5.2.2. жабдық, өндірістік жабдық;
 - 7.5.2.3. тауарлар және дебиторлық берешек;
 - 7.5.2.4. өзгесі.
 - 7.5.3. Жеке мүлік;
 - 7.5.4. Мал-мүлік.
- 7.6. Кепілге берілетін мүлікке меншік құқығы Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіппен ресімделуге тиіс.
- 7.7. Мемлекеттік немесе өзге де тіркеуге жататын мүліктің кепілі осы мүлікке құқықтарды мемлекеттік немесе өзге де тіркеуді жүзеге асыратын органда тіркелуге тиіс.
- 7.8. Топтық микрокредит беру кезінде қарыз алушылардың топтық ынтымақтастығы қағидаты қолданылады. Топтық микрокредит бойынша қарыз алушылар микрокредит беру туралы шартқа сәйкес топтық микрокредиттің барлық сомасын толық қайтарғаны үшін ортақ жауаптылықта болады.

VIII. Берілетін микрокредиттер бойынша жылдық тиімді сыйақы мөлшерлемесін есептеу ережелері

- 8.1. Жылдық тиімді сыйақы мөлшерлемесі микрокредит бойынша сенімді, жылдық, тиімді, салыстырмалы есептеудегі сыйақы мөлшерлемесі болып табылады.
- 8.2. Микрокредит бойынша сыйақының жылдық тиімді мөлшерлемесінің мөлшері уәкілетті органның және Қазақстан Республикасы Ұлттық банкінің бірлескен нормативтік құқықтық актісінде айқындалған шекті мөлшерден аспауға тиіс.
- 8.3. Ұсынылатын микрокредиттер бойынша сыйақының жылдық тиімді мөлшерлемесін есептеу қағидаларын уәкілетті орган әзірлейді және бекітеді.
- 8.4. АНҚ микрокредит беру туралы шарттарда, сондай-ақ микрокредиттер бойынша сыйақы шамалары туралы ақпаратты тарату кезінде, оның ішінде оны жариялау кезінде жылдық тиімді сыйақы мөлшерлемесін көрсетуге міндетті.
- 8.5. Жылдық тиімді сыйақы мөлшерлемесін есептеу мынадай жүргізіледі:
 - 8.5.1. микрокредит беру туралы шарт, микрокредит беру туралы шартқа қосымша келісімдер жасалған күнге;
 - 8.5.2. қарыз алушының ауызша немесе жазбаша талабы бойынша;
 - 8.5.3. қарыз алушының ақшалай міндеттемелерінің сомасын (мөлшерін) және (немесе) оларды төлеу мерзімін өзгертуге әкеп соғатын микрокредит беру туралы шартқа өзгерістер мен толықтырулар енгізілген жағдайда;
 - 8.5.4. қарыз алушы микрокредитке қызмет көрсету кезеңінде уәкілетті органның нормативтік құқықтық актісінің 8-1 тармағында көрсетілген және микрокредит

- беру туралы шарт жасалған күнге жылдық тиімді сыйақы мөлшерлемесінің есебіне енгізілмеген төлемдерді жүзеге асырған жағдайда, қарыз алушыға микрокредит беру туралы шартта көзделген тәртіппен жылдық тиімді сыйақы мөлшерлемесінің мәнінің өзгергені туралы хабарланады.
- 8.6. Қарыз алушының ақшалай міндеттемелерінің сомасын (мөлшерін) және (немесе) оларды төлеу мерзімін өзгертуге әкеп соғатын микрокредит беру туралы шарттың талаптары өзгерген кезде жылдық тиімді сыйақы мөлшерлемесінің нақтыланған мәнін есептеу қарыз алушы басынан бастап жүргізген микрокредит бойынша төлемдерді есепке алмағанда, шарттар өзгерген күнге берешектің қалдығы, микрокредит беру туралы шарттың қолданылу мерзімінен бастап микрокредитті өтеудің қалған мерзімі негізге алына отырып жүргізіледі.
- 8.7. Микрокредит беру туралы шарт бойынша құқықтарды (талаптарды) басқаға беру кезінде уәкілетті органның нормативтік құқықтық актісінің 3-тармағының 2) және 3) тармақшаларында көзделген жағдайларда сыйақының жылдық тиімді мөлшерлемесін есептеуді микрокредит беру туралы шарт бойынша құқықтар (талаптар) берілген үшінші тұлға жүргізеді.
- 8.8. Берілетін микрокредиттер бойынша сыйақының жылдық тиімді мөлшерлемесі мынадай формула бойынша есептеледі:

$$\sum_{j=1}^n \frac{S_j}{(1 + APR)^{tj/365}} = \sum_{i=1}^m \frac{P_i}{(1 + APR)^{ti/365}}$$

мұнда:

n – қарыз алушыға соңғы төлем жасаудың реттік нөмірі;

j – қарыз алушыға төлемнің реттік нөмірі;

S_j – қарыз алушыға j-ші төлемнің реттік нөмірі;

APR – жылдық тиімді сыйақы мөлшерлемесі;

t_j - микрокредит берілген күннен бастап қарыз алушыға j-ші төлем жасалған сәтке дейінгі уақыт кезеңі (күндермен);

m – қарыз алушының соңғы төлемінің реттік нөмірі;

i – қарыз алушы төлемінің реттік нөмірі;

P_i – қарыз алушының i-ші төлемінің сомасы;

t_i - микрокредит берілген күннен бастап қарыз алушының i-ші төлем сәтіне дейінгі уақыт кезеңі (күндермен).

IX. Микрокредитті өтеу әдістері

- 9.1. Микрокредитті өтеу тәсілі мен әдісі Қарыз алушымен келісіледі және өтеу кестесіне сәйкес төлем тәртібін қоса алғанда, микрокредит беру туралы шартта көрсетіледі.
- 9.2. Микрокредит беру туралы шарт жасасқанға дейін кредит маманы микрокредитті өтеу әдісімен танысу және таңдау үшін әртүрлі әдістермен есептелген өтеу кестелерінің жобаларын ұсынуға міндетті. Қарыз алушыға міндетті түрде жеке тұлғаларға АНҚ беретін микрокредиттер бойынша тұрақты төлемдерді есептеу әдістемесіне және уәкілетті органның нормативтік құқықтық актісінде белгіленген осындай микрокредиттер бойынша сыйақыны есептеу үшін уақытша базаларға сәйкес есептелген микрокредитті өтеу кестелерінің жобалары, микрокредит беру туралы шартта белгіленген кезеңділікпен, өтеудің мынадай әдістерімен ұсынылуы тиіс:

- 9.2.1. микрокредит бойынша берешекті өтеу негізгі борыш бойынша төлемдердің тең сомаларын және негізгі борыштың қалдығына кезең ішінде есептелген сыйақыны қамтитын азайтылатын төлемдермен жүзеге асырылатын **сараланған төлемдер әдісімен**.
- 9.2.2. микрокредит бойынша берешекті өтеу негізгі борыш бойынша ұлғаятын төлемдерді және негізгі борыштың қалдығына кезең ішінде есептелген сыйақы бойынша азайтын төлемдерді қамтитын микрокредиттің бүкіл мерзімі ішінде тең төлемдермен жүзеге асырылатын **аннуитеттік төлемдер әдісімен** жүзеге асырылады. Бірінші және соңғы төлемдердің мөлшері басқалардан өзгеше болуы мүмкін.
- 9.2.3. Кредит маманы жеңілдікті кезеңді, өтеуді кейінге қалдыруды қамтитын микрокредиттер беру қағидаларына сәйкес есептелген микрокредитті өтеу кестелерінің қосымша жобаларын ұсынуы мүмкін.

Х. Микрокредитті беру барысында туындайтын клиенттердің өтініштерін қарау тәртібі

- 10.1. АНҚ клиенттерінің өтініштерін қарау уәкілетті органның талаптарына сәйкес келетін АНҚ қағидаларында белгіленген тәртіппен жүзеге асырылады.
- 10.2. АНҚ клиенттердің келесі өтініштерімен жұмысты жүзеге асырады:
- 10.2.1. қолма-қол, пошта байланысы, электрондық поштаға және АНҚ ақпараттандыру объектілеріне келіп түскен жазбаша өтініштер;
- 10.2.2. телефон арқылы келіп түскен ауызша өтініштер және клиенттің АНҚ тікелей келуі;
- 10.3. Клиенттердің жазбаша өтініштері АНҚ ішкі құжаттарына сәйкес деректемелері бар жазбаша өтініштерді тіркеу журналында тіркеледі.
- 10.4. Клиентке оның жазбаша өтінішінің қолма-қол келіп түскен қағаз жеткізгіште қабылданғанын растайтын құжат беріледі не өтініштің көшірмесіне тиісті белгі қойылады. Өтініштерді қабылдаудан бас тартуға жол берілмейді.
- 10.5. Клиенттердің АНҚ ақпараттандыру объектілері арқылы, оның ішінде интернет-ресурс немесе мобильді қосымша арқылы келіп түсетін өтініштері (бар болса) АНҚ ішкі құжаттарында көзделген тәртіппен тіркеледі.
- 10.6. Клиенттердің өтініштері телефон арқылы тіркеледі. Клиентпен телефон арқылы сөйлесулерді жазу бұл туралы әңгіме басында хабарлаған кезде оның келісімімен жүргізіледі.
- 10.7. АНҚ-ға ауызша нысанда (телефон арқылы немесе АНҚ клиентінің өзі келген кезде) келіп түскен өтініштер дереу қаралады және егер мұндай мүмкіндік болса, онда клиенттің ауызша өтінішіне жауап дереу беріледі. Егер ауызша өтінішті дереу шешу мүмкін болмаса, оны клиент жазбаша нысанда баяндайды және онымен жазбаша өтініш ретінде жұмыс жүргізіледі, ақпараттандыру объектілері арқылы қабылдаймыз. Клиент жауап алу үшін қажетті рәсімдер туралы және осындай өтініштерді қарау мерзімдері туралы хабардар етіледі.
- 10.8. Ұсынылған ақпарат жеткіліксіз болған жағдайда өтінішті қарау кезінде АНҚ клиенттен қосымша құжаттар мен мәліметтерді сұратады.
- 10.9. Клиенттің өтінішін қарау мерзімі АНҚ-ға өтініш келіп түскен күннен бастап 15 (он бес) жұмыс күнінен аспайды.
- Өтінішті дұрыс қарау үшін маңызы бар нақты мән-жайларды анықтау қажет болған жағдайда, өтінішті қарау мерзімі осындай шешім қабылдауға уәкілетті АНҚ органының жазбаша шешімі бойынша 15 (он бес) жұмыс күніне ұзартылады. Клиентке өтінішті қарау мерзімі ұзартылған күннен бастап 3 (үш) жұмыс күні

- ішінде мерзімнің ұзартылғаны туралы хабарланады.
- 10.10. АНҚ жеке және заңды тұлғалардың өтініштерін объективті, жан-жақты және уақтылы қарауды қамтамасыз етеді, клиенттерге олардың өтініштерін қарау нәтижелері мен қабылданған шаралар туралы хабарлайды. Клиентке өтінішті қарау нәтижелері туралы жазбаша жауап қазақ тілінде немесе өтініш тілінде беріледі және онда Клиент баяндаған әрбір өтінішке, талапқа, өтінішхатқа, ұсынымға және Қазақстан Республикасы заңнамасының тиісті нормаларына, АНҚ ішкі құжаттарына, қаралып отырған мәселеге қатысы бар шарттарға, сондай-ақ қаралып отырған мәселеге қатысы бар шарттарға сілтеме жасай отырып, өзге де мәселеге негізделген және дәлелді дәлелдерді қамтиды клиенттің қабылданған шешімге шағымдану құқығын түсіндіре отырып, қаралатын мәселенің мән-жайлары болады.
- 10.11. Клиент өтінішінің негізділігі мен заңдылығы жағдайында АНҚ клиенттің құқықтары мен заңды мүдделерін бұзушылықты жою және қалпына келтіру туралы шешім қабылдайды.
- 10.12. Жазбаша өтінішке жауапқа АНҚ уәкілетті тұлғасы қол қояды. Қолды факсимильді көшіру құралдарын немесе АНҚ ішкі нормативтік құжаттарында көзделген өзге де тәсілдерді пайдалануға жол беріледі.
- АНҚ уәкілетті тұлғасының жіберілетін жазбаша өтінішке жауапқа қол қоюы талап етілмейді:
- микрокредит беру немесе клиенттің өтініші туралы шартта көрсетілген электрондық пошта мекенжайына жіберілген;
 - мәтіндік SMS-хабарлама немесе жауаппен push-хабарлама жіберу не клиентке жауаптың толық мәтінін қамтитын интернет-ресурсқа сілтеме жасау арқылы;
 - клиенттің жауап алуын тіркеуді қамтамасыз ететін микрокредит беру туралы шартта көзделген өзге де байланыс құралдарын пайдалана отырып.
- Клиент (оның уәкілетті өкілі) АНҚ-ға келген кезде жауап жеке қолына қол қойғызып тапсырылады, бұл туралы осы тармақта көзделген тәсілдермен жеткізілген жауапты қоспағанда, жазбаша өтініштерді тіркеу журналында белгі қойылады.
- Жауапты адресатқа, алушыға тапсыру мүмкін еместігі туралы белгісі бар немесе оны қабылдаудан бас тартуға байланысты қайтарған жағдайда жауап тиісті түрде берілген болып есептеледі.

XI. АНҚ және оның клиентінің құқықтары мен міндеттері, олардың жауапкершілігі

11.1. АНҚ келесі құқықтарға ие:

- 11.1.1. МҚҚ туралы осы Заңның 9-1-бабының 4 және 5-тармақтарында көрсетілген тұлғаға микрокредит беру туралы шарт бойынша құқық (талап) беру;
- 11.1.2. қарыз алушыдан (өтініш берушіден) микрокредит беру туралы шарт жасасу және ол бойынша микрокредит беру қағидаларында айқындалған міндеттемелерді орындау үшін қажетті құжаттар мен мәліметтерді сұрату;
- 11.1.3. қарыз алушының өтініші бойынша екінші деңгейдегі банктер арқылы тауарларға, жұмыстарға немесе көрсетілетін қызметтерге ақы төлеу мақсатында үшінші тұлғаға микрокредит аударуды жүзеге асыру;
- 11.1.4. осы Заңда, Қазақстан Республикасының өзге де заңдарында және микрокредит беру туралы шартта белгіленген өзге де құқықтарды жүзеге асыру.

11.2. АНҚ келесі міндеттері бар:

- 11.2.1. орналасқан жері өзгерген не атауы өзгерген жағдайда бұл туралы уәкілетті органға, сондай – ақ қарыз алушыларға (өтініш берушілерге) тиісті ақпаратты АНҚ орналасқан жері бойынша, сондай-ақ қарыз алушының (өтініш берушінің) - жеке тұлғаның заңды мекенжайы бойынша және қарыз алушының (өтініш берушінің) орналасқан жері бойынша қазақ және орыс тілдеріндегі екі баспа басылымында жариялау жолымен жазбаша хабарласын – немесе әрбір қарыз алушыны (өтініш берушіні) осындай өзгерістер болған күннен бастап күнтізбелік отыз күннен кешіктірілмейтін мерзімде жазбаша хабардар ету арқылы;
- 11.2.2. қатысушылардың (акционерлердің) құрамы өзгерген жағдайда уәкілетті органға бұл туралы және қатысушылардың (акционерлердің) МҚК туралы Заңның 14-бабы 6-тармағының талаптарына сәйкестігі туралы осындай өзгеріс болған күннен бастап күнтізбелік он күннен кешіктірілмейтін мерзімде жазбаша хабардар ету;
- 11.2.3. микрокредиттер беру қағидаларының көшірмесін АНҚ қарыз алушысымен (өтініш берушісімен) көруге және танысуға қолжетімді жерде, оның ішінде ол болған кезде АНҚ интернет-ресурсында орналастыру;
- 11.2.4. өтініш берушіге микрокредитті алуға, қызмет көрсетуге және өтеуге (қайтаруға) байланысты төлемдер туралы толық және анық ақпарат беру;
- 11.2.5. өтініш берушіге микрокредитті өтеу әдісімен танысу және таңдау үшін микрокредит беру туралы шарт жасасқанға дейін әртүрлі әдістермен есептелген өтеу кестелерінің жобаларын ұсыну. Қарыз алушыға міндетті түрде жеке тұлғаларға АНҚ беретін микрокредиттер бойынша тұрақты төлемдерді есептеу әдістемесіне және уәкілетті органның нормативтік құқықтық актісінде белгіленген осындай микрокредиттер бойынша сыйақыны есептеу үшін уақытша базаларға сәйкес есептелген микрокредитті өтеу кестелерінің жобалары, микрокредит беру туралы шартта белгіленген кезеңділікпен, өтеудің мынадай әдістерімен ұсынылуы тиіс:
 - 11.2.5.1. микрокредит бойынша берешекті өтеу негізгі борыш бойынша төлемдердің тең сомаларын және негізгі борыштың қалдығына кезең ішінде есептелген сыйақыны қамтитын азайтылатын төлемдермен жүзеге асырылатын **сараланған төлемдер әдісімен**;
 - 11.2.5.2. микрокредит бойынша берешекті өтеу негізгі борыш бойынша ұлғаятын төлемдерді және негізгі борыштың қалдығына кезең ішінде есептелген сыйақы бойынша азаятын төлемдерді қамтитын микрокредиттің бүкіл мерзімі ішінде тең төлемдермен жүзеге асырылатын **аннуитеттік төлемдер әдісімен** жүзеге асырылады. Бірінші және соңғы төлемдердің мөлшері басқалардан өзгеше болуы мүмкін.
 - 11.2.5.3. Кредит маманы жеңілдікті кезеңді, өтеуді кейінге қалдыруды қамтитын микрокредиттер беру қағидаларына сәйкес есептелген микрокредитті өтеу кестелерінің қосымша жобаларын ұсынуы мүмкін.
- 11.2.6. қарыз алушыны (өтініш берушіні) оның микрокредит алуға байланысты құқықтары мен міндеттері, сондай-ақ микрокредит беру туралы шарт бойынша міндеттемелер орындалмаған жағдайда ықтимал салдары туралы хабардар ету;
- 11.2.7. қаржы мониторингі жөніндегі уәкілетті органға «Қылмыстық жолмен алынған кірістерді заңдастыруға (жылыстатуға), терроризмді қаржыландыруға және жаппай қырып-жою қаруын таратуды қаржыландыруға қарсы іс-қимыл туралы» Қазақстан Республикасының Заңына сәйкес мәліметтер хабарлансын;
- 11.2.8. микрокредит беру құпиясын сақтау;
- 11.2.9. берілген микрокредиттер бойынша активтер мен шартты міндеттемелерді жіктеуді жүзеге асыру және оларға қарсы салықтар мен бюджетке төленетін басқа да

міндетті төлемдердің түсуін қамтамасыз ету саласында басшылықты жүзеге асыратын мемлекеттік органмен келісу бойынша уәкілетті орган бекіткен қағидаларға сәйкес провизиялар (резервтер) құру;

11.2.10. уәкілетті орган белгілеген пруденциалдық нормативтерді және сақтауға міндетті өзге де нормалар мен лимиттерді, оларды есептеу әдістемесін сақтау;

11.2.11. уәкілетті органның нормативтік құқықтық актісінде белгіленген АНҚ қарыз алушының борыштық жүктемесі коэффициентін есептеу тәртібі мен шекті мәнін сақтау;

11.2.12. Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің нормативтік құқықтық актілеріне сәйкес Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкіне қаржылық және өзге де есептілікті ұсыну;

11.2.13. Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің нормативтік құқықтық актілеріне сәйкес Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкіне пруденциалдық нормативтердің және сақтауға міндетті өзге де нормалар мен лимиттердің орындалуы туралы есептілікті ұсыну;

11.2.14. уәкілетті орган анықтаған Қазақстан Республикасы заңнамасының бұзылуын жою;

11.2.15. «Қылмыстық жолмен алынған кірістерді заңдастыруға (жылыстатуға), терроризмді қаржыландыруға және жаппай қырып-жою қаруын таратуды қаржыландыруға қарсы іс-қимыл туралы» Қазақстан Республикасының Заңында көзделген жағдайларда микрокредит беруден бас тартылсын;

11.2.16. мерзімді әскери қызметтің әскери қызметшілеріне микрокредит беру туралы шарт бойынша уәкілетті орган айқындаған тәртіппен микрокредит бойынша сыйақы есептемей, мерзімді әскери қызметті өткеру мерзімін және ол аяқталғаннан кейін 60 күнді қамтитын кезеңге негізгі борыш пен сыйақы бойынша төлемді кейінге қалдыруды ұсыну;

11.2.17. МҚҚ туралы Заңда және Қазақстан Республикасының өзге де заңнамасында белгіленген өзге де талаптарды сақтау.

11.3. АНҚ мыналарға құқығы жоқ:

11.3.1. сыйақы мөлшерлемелерін (оларды төмендету жағдайларын қоспағанда) және (немесе) микрокредитті өтеу тәсілі мен әдісін біржақты тәртіппен өзгерту.

11.3.2. банктік қарыз және (немесе) микрокредит бойынша мерзімі өткен берешегі күнтізбелік тоқсан күннен асатын жеке тұлғаға кәсіпкерлік қызметті жүзеге асыруға байланысты емес микрокредит беруге.

Осы тармақшада белгіленген талап сыйақы мөлшерлемесін және (немесе) мерзімді төлемдер мөлшерін азайту жағына қарай өзгертуді және (немесе) кему жағына қарай немесе толық өзгертуді, тұрақсыздық айыбының (айыппұлдың, өсімпұлдың) күшін жоюды көздейтін жақсартатын шарттарда кәсіпкерлік қызметті жүзеге асыруға байланысты емес жеке тұлғаның банктік қарызын және (немесе) микрокредитін өтеу мақсатында берілетін микрокредиттерге қолданылмайды.

11.3.3. кәсіпкерлік қызметті жүзеге асыруға байланысты емес микрокредит бойынша микрокредит сомасын қайтару және (немесе) сыйақы төлеу жөніндегі міндеттемені бұзғаны үшін сыйақы мен тұрақсыздық айыбын (айыппұлды, өсімпұлды) қоспағанда, қарыз алушыдан (өтініш берушіден) кез келген төлемдерді белгілеуге және өндіріп алуға.

11.3.4. кәсіпкерлік қызметті жүзеге асыруға байланысты микрокредит бойынша сыйақы мен тұрақсыздық айыбын (айыппұл, өсімпұл) қоспағанда, Қарыз алушыдан (өтініш берушіден) кез келген төлемдерді белгілеуге және алуға.

11.3.5. микрокредит сомасын, тұрақсыздық айыбын (айыппұл, өсімпұл) және

микрокредитті мерзімінен бұрын қайтарғаны үшін басқа да төлемдерді мерзімінен бұрын толық немесе ішінара қайтарған жеке тұлға болып табылатын қарыз алушыдан талап етуге.

11.3.6. кепілге қойылған заттарды пайдалану және оларға билік ету.

11.3.7. кәсіпкерлік қызметті жүзеге асыруға байланысты емес қарыз алушы – жеке тұлғаның микрокредиті бойынша негізгі борыш және (немесе) сыйақы сомалары бойынша төлемдердің кез келгенін өтеу жөніндегі міндеттемені орындау мерзімін өткізіп алған күнтізбелік тоқсан күн өткеннен кейін есептелген сыйақыны, тұрақсыздық айыбын (айыппұлдарды, өсімпұлдарды) төлеуді талап етуге.

Осы тармақшаның талабы, егер ол жасалған күні негізгі борыш сомасы тіркеуге жататын мүліктің кепілімен және (немесе) ақша кепілімен толық қамтамасыз етілген жағдайда, микрокредит беру туралы шартқа қолданылмайды.

11.3.8. кәсіпкерлік қызметті жүзеге асырумен байланысты емес, жылжымайтын мүліктің ипотекасымен қамтамасыз етілген қарыз алушы – жеке тұлғаның микрокредиті бойынша негізгі борыштың және (немесе) сыйақының сомалары бойынша төлемдердің кез келгенін өтеу жөніндегі міндеттемені орындау мерзімі өткен күнтізбелік бір жүз сексен күн өткеннен кейін есептелген сыйақыны, сондай-ақ тұрақсыздық айыбын (айыппұлдарды, өсімпұлдарды) төлеуді талап етуге.

11.3.9. микрокредит беру туралы шарт бойынша қарыз алушыдан борыш сомасын өндіріп алу үшін жеке сот орындаушыларымен ынтымақтастықты көздейтін шарттар жасасуға, сондай-ақ «Жауапкершілігі шектеулі және қосымша серіктестіктер туралы» Қазақстан Республикасы Заңының 12-1-бабының 2-тармағына сәйкес АНҚ үлестес тұлғасы болып табылатын жеке сот орындаушысымен атқарушылық құжатты орындау шарттары туралы келісім (шарт) жасасуға.

11.3.10. «Жауапкершілігі шектеулі және қосымша жауапкершілігі бар серіктестіктер туралы» Қазақстан Республикасы Заңының 12-1-бабының 2-тармағына сәйкес АНҚ-ның үлестес тұлғасы болып табылатын нотариусқа нотариаттық іс-әрекеттер жасау үшін жүгінуге.

11.3.11. жеке тұлғамен жасалған микрокредит беру туралы шарттың қолданылу мерзімін оның келісімінсіз және микрокредит беру туралы шарттың талаптарын сақтауды не жақсартуды қамтамасыз етпейтін шарттарда ұлғайту.

11.4. Өтінім беруші келесі құқықтарға ие:

11.4.1. микрокредиттер беру қағидаларымен, микрокредиттер беру бойынша АНҚ тарифтерімен танысу.

11.4.2. микрокредитті алуға, қызмет көрсетуге және өтеуге (қайтаруға) байланысты төлемдер туралы толық және шынайы ақпарат алу.

11.4.3. микрокредит беру туралы шарт жасасудан бас тарту.

11.5. Өтініш беруші АНҚ-ға микрокредит алу үшін қажетті құжаттар тізбесінде, сондай-ақ микрокредит беру туралы шарт бойынша кредиттік досье жүргізу тәртібінде айқындалған, микрокредит беру туралы шартты және қарыз алушының міндеттемелерінің орындалуын қамтамасыз ететін шарттарды жасасу үшін қажетті құжаттар мен мәліметтерді ұсынады.

11.6. Қарыз алушы келесі құқықтарға ие:

11.6.1. микрокредиттер беру қағидаларымен, микрокредиттер беру бойынша АНҚ тарифтерімен танысу.

11.6.2. алынған микрокредитке микрокредит беру туралы шартта белгіленген тәртіппен және шарттарда билік етуге.

11.6.3. өз құқықтарын Қазақстан Республикасының заңдарында белгіленген тәртіппен қорғауға.

- 11.6.4. микроқаржы ұйымына микрокредит беру туралы шарт бойынша берілген микрокредит сомасын мерзімінен бұрын толық немесе ішінара қайтару.
- 11.6.5. осы Заңда, Қазақстан Республикасының өзге де заңдарында және микрокредит беру туралы шартта белгіленген өзге де құқықтарды жүзеге асыру.
- 11.7. Қарыз алушы келесі құқықтарға ие:**
- 11.7.1. алынған микрокредитті қайтару және ол бойынша сыйақыны микрокредит беру туралы шартта белгіленген мерзімдер мен тәртіппен төлеу.
- 11.7.2. МҚҚ туралы Заңға сәйкес АНҚ сұратқан құжаттар мен мәліметтерді ұсыну.
- 11.7.3. осы Заңда, Қазақстан Республикасының өзге де заңнамасында және АНҚ-мен жасалған шарттарда белгіленген өзге де талаптарды орындау.
- 11.8. Қазақстан Республикасының микроқаржы қызметі туралы заңнамасын бұзу Қазақстан Республикасының заңдарында белгіленген жауаптылыққа әкеп соғады.

XII. АНҚ клиенттермен жұмыс істеу тәртібі туралы қағидасы

- 12.1. Клиенттердің құқықтары мен мүдделерін сақтау жөніндегі саясат пен процедуралар АНҚ Басқармасы арқылы бекітіліп, осы Ереженің №1 қосымшасында көрсетіледі.
- 12.2. Микрокредиттердің әрбір түрі бойынша өтініш беру тәртібі мен қарау мерзімдері АНҚ Басқармасы арқылы бекітіліп, осы Ереженің №2 қосымшасында көрсетіледі.
- 12.3. Микрокредиттерді беру кезінде клиенттермен өзара әрекеттесу тәртібі АНҚ Басқармасы арқылы бекітіліп, осы Ереженің №3 қосымшасында көрсетіледі.
- 12.4. Мүгедектігі бар адамдарға және халықтың мобильдігі төмен топтарына қызмет көрсету тәртібі мүгедектігі бар адамдарға және халықтың басқа да мобильдігі төмен топтарына қызмет көрсету жөніндегі қаржы ұйымдары бөлімшелерінің қолжетімділігі жөніндегі ұлттық стандарттың талаптарын ескере отырып, **2026 жылғы 2 шілдеден бастап қолданысқа енгізіледі.**
- 12.5. Мүгедектігі бар адамдарға және сенім білдірілген адамның қатысуымен халықтың аз қозғалатын топтарына қызмет көрсету ерекшеліктері **2026 жылғы 2 шілдеден бастап қолданысқа енгізіледі.**

XIII. Микрокредитті беру құпиясы

- 13.1. Микрокредит беру құпиясы қарыз алушылар туралы, микрокредиттердің мөлшері туралы, қарыз алушыға қатысты микрокредит беру туралы шарттың өзге де талаптары туралы және АНҚ операциялары туралы (микрокредиттер беру қағидаларын қоспағанда) мәліметтерді қамтиды.
- 13.2. АНҚ микрокредитті беру құпиясына кепіл береді.
- 13.3. Микрокредит беру құпиясы қарыз алушыға, үшінші тұлғаға жазбаша нысанда берілген қарыз алушының келісімі негізінде, сондай-ақ ақпараттандыру объектілері арқылы, Қазақстан Республикасының заңдарына сәйкес берілген микрокредиттер бойынша кредиттік бюро арқылы, сондай-ақ МҚҚ туралы Заңның 21-бабының 4, 5, 5-1 және 6-тармақтарында көрсетілген адамдарға ғана ашылуы мүмкін.
- 13.4. Қарыз алушылар туралы, микрокредиттердің мөлшері туралы, қарыз алушыға қатысты микрокредит беру туралы шарттың өзге де талаптары туралы, АНҚ жүргізетін операциялар туралы мәліметтер беріледі:
- 13.4.1. қылмыстық қудалау функцияларын жүзеге асыратын мемлекеттік органдар мен лауазымды адамдар: прокурор санкциялаған жазбаша сұрау салу негізінде олардың іс жүргізуіндегі қылмыстық істер бойынша.
- 13.4.2. Қазақстан Республикасының Ұлттық қауіпсіздік органдарына және Мемлекеттік

- күзет қызметіне барлау және (немесе) диверсиялық акциялардың алдын алу, ашу және жолын кесу үшін қажетті ақпаратты беру туралы олардың талабы бойынша прокурордың санкциясымен.
- 13.4.3. «Заңсыз сатып алынған активтерді мемлекетке қайтару туралы» Қазақстан Республикасының Заңына сәйкес бекітілген тізілімнен үзінді көшірмені қоса бере отырып, бірінші басшы не оның міндетін атқарушы тұлға қол қойған жазбаша сұрау салу бойынша активтерді қайтару жөніндегі уәкілетті органға.
- 13.4.4. соттарға: соттың ұйғарымы, қаулысы, шешімі және үкімі негізінде олардың іс жүргізуіндегі істер бойынша.
- 13.4.5. мемлекеттік және жеке сот орындаушыларына: әділет органдарының мөрімен немесе жеке сот орындаушысының мөрімен куәландырылған сот орындаушысының прокурор санкциялаған қаулысының негізінде олардың өндірісіндегі атқарушылық іс жүргізу істері бойынша.
- 13.4.6. Прокурорға: қарауындағы материал бойынша өз құзыреті шегінде тексеру жүргізу туралы қаулы негізінде.
- 13.4.7. Мемлекеттік кірістер органдарына тек қана салықтық әкімшілендіру мақсатында: нұсқама негізінде тексерілетін тұлғаға салық салуға байланысты мәселелер бойынша қарыз алушы – активтері мен міндеттемелері, кірістері мен мүлкі туралы декларацияларды ұсыну бойынша міндеті туындаған жеке тұлға бойынша кредиттік бюролар.
- 13.4.8. қарыз алушының өкілдеріне: сенімхат негізінде, жеке тұлға болып табылатын қарыз алушы бойынша, нотариалды куәландырылған сенімхат негізінде.
- 13.4.9. оңалту және банкроттық саласындағы уәкілетті органға: соттың банкрот деп тану туралы заңды күшіне енген шешімі бар адамға қатысты, банкроттық және (немесе) прокурордың санкциясымен оңалту туралы іс қозғалғанға дейінгі бес жыл кезеңі үшін.
- 13.4.10. Қазақстан Республикасы азаматтарының төлем қабілеттілігін және банкроттығын қалпына келтіру жөніндегі мемлекеттік басқару саласындағы уәкілетті органға: «Қазақстан Республикасы азаматтарының төлем қабілеттілігін қалпына келтіру және банкроттығы туралы» Қазақстан Республикасының Заңында көзделген рәсімдерді қолдану туралы өтініш берген азаматқа қатысты осындай сұрау салу берілгенге дейінгі үш жыл кезеңдегі сұрау салу негізінде.
- 13.4.11. қаржылық басқарушыға: прокурордың санкциясымен төлем қабілеттілігін қалпына келтіру немесе сот банкроттығын қолдану туралы іс қозғалған азаматқа қатысты сұрау салу негізінде. Өкілеттіктерді растау мақсатында сұрау салуға рәсімді қолдану туралы іс қозғау туралы соттың ұйғарымы қоса беріледі.
- 13.5. Қарыз алушы қайтыс болған жағдайда, МҚҚ туралы Заңның 21-бабының 4-тармағында көзделген тұлғалардан басқа, қарыз алушы туралы, микрокредит мөлшері туралы, қарыз алушыға қатысты микрокредит беру туралы шарттың өзге де талаптары туралы мәліметтер де жазбаша сұрау салу негізінде беріледі.
- 13.5.1. өсиетте қарыз алушы көрсеткен адамдарға.
- 13.5.2. нотариустарға: нотариустың сұрау салуы негізінде олардың өндірісіндегі мұрагерлік істер бойынша.
- 13.5.3. шетелдік консулдық мекемелерге: олардың өндірісіндегі мұрагерлік істер бойынша.
- 13.6. Микрокредит беру құпиясы микроқаржы омбудсманына микрокредит беру туралы шарттан туындайтын келіспеушіліктерді реттеу бойынша қарыз алушы – жеке тұлғалардың қарауындағы өтініштері бойынша, оның ішінде құқықтары (талаптары) МҚҚ туралы Заңның 4-тармағында және 9-1-бабы 5-тармағының бірінші бөлігінде көрсетілген адамға берілген болуы мүмкін.

13.7. Микрокредит беру құпиясын ашу болып табылмайды:

- 13.7.1. АНҚ кредиттік бюроларға теріс ақпарат беру және кредиттік бюроларға мерзімі өткен берешек бөлігінде кредиттік тарих субъектісі туралы күнтізбелік жүз сексен күннен астам теріс ақпарат беру.
- 13.7.2. МҚҚ туралы Заңның 9-1-бабы 5-тармағының бірінші бөлігінде көрсетілген тұлғалардың мфд туралы Заңның 9-1-бабы 5-тармағының 4-тармағында және бірінші бөлігінде көрсетілген тұлғаларға микрокредит беру туралы шарт (берілген микрокредит) бойынша ақпаратты микрокредит беру туралы шарт бойынша құқықтарды (талаптарды) басқаға беру (басқаға беру) кезінде беруі.
- 13.7.3. МҚҚ туралы Заңның 9-1 - бабы 5-тармағының бірінші бөлігінде көрсетілген тұлғалардың берешекті сотқа дейін өндіріп алу және реттеу, сондай-ақ осы коллекторлық агенттікпен жасалған қарыз алушының немесе МҚҚ туралы Заңның 9-1-бабына сәйкес сенімгерлік басқару шарты шеңберінде сервистік компанияның берешегіне байланысты ақпарат жинау бойынша қызметтер көрсету нысанасы болып табылатын шарт шеңберінде коллекторлық агенттікке микрокредит бойынша ақпарат беруі.
- 13.7.4. Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі мен уәкілетті орган арасында ақпарат, оның ішінде микрокредит беру құпиясын құрайтын мәліметтер алмасу.
- 13.7.5. қылмыстық қудалау органына қылмыстық құқық бұзушылық туралы хабарлама жіберген кезде мемлекеттік органның лауазымды адамының немесе АҚҚ-да басқару функцияларын орындайтын адамның растайтын құжаттар мен материалдар ретінде микрокредит беру құпиясын қамтитын құжаттар мен мәліметтерді ұсынуы.
- 13.7.6. микрокредит беру құпиясын құрайтын алаяқтық белгілері бар төлем транзакциялары бойынша мәліметтер алмасу орталығы, алаяқтық белгілері бар төлем транзакциялары бойынша деректер алмасу орталығы, микроқаржы ұйымдары, өзге қаржы ұйымдары, төлем ұйымдары, ұялы байланыс операторлары, қылмыстық қудалау, ұлттық қауіпсіздік органдары және құқық қорғау органдары, Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі, уәкілетті орган арасында мәліметтер алмасу.

XIV. Микрокредит берудің өзге шарттары

- 14.1. Алдын ала кеңес беру және құжаттарды жинау бойынша одан әрі жұмыс АНҚ-ны микрокредит беруге міндеттемейді. АНҚ өтініш берушіге себептері түсіндірілмей микрокредит беруден бас тартуға құқылы.
- 14.2. Оң шешім болған жағдайда, микрокредит беру барлық тиісті ресімделген құжаттар ұсынылғаннан және микрокредит беру туралы шартқа және өзге де қажетті шарттарға қол қойылғаннан кейін, сондай-ақ қажет болған жағдайда, егер бұл микрокредит беру талаптарын талап етсе, кепілді тіркегеннен кейін жүзеге асырылады.
- 14.3. Микрокредиттер теңгемен, қолма-қол ақшамен, сондай-ақ қолма-қол ақшасыз тәртіппен Микрокредит беру туралы шартта көрсетілген деректемелер бойынша екінші деңгейдегі банктегі қарыз алушының шотына ақша қаражатын аудару жолымен беріледі.
- 14.4. Микрокредитті беру және өтеу тек ҚР ұлттық валютасында - теңгемен кассаларға немесе АНҚ банктік шоттарына микрокредит беру туралы шартқа өтеу кестесіне сәйкес төлемдермен жүргізіледі.
- 14.5. АНҚ мүлікті тексеруді, растайтын құжаттарды тексеруді, мәліметтерді сұратуды, бизнесті жүзеге асыру орнына баруды қоса алғанда, микрокредиттің нысаналы пайдаланылуына бақылауды жүзеге асыруға құқылы, ал қарыз алушы АНҚ-ның

осындай бақылауды жүзеге асыру мүмкіндігін қамтамасыз етуге міндетті.

XV. Қорытынды ережелер

- 15.1. Осы Қағидалар коммерциялық құпияны және құпия ақпаратты құрайтын мәліметтерге жатпайды.
- 15.2. Осы Қағидалардың мемлекеттік және орыс тілдеріндегі көшірмесі АНҚ кеңселерінде мүдделі тұлғалардың қағидаларын көруге және олармен танысуға қолжетімді жерде орналастырылуға тиіс.
- 15.3. Осы Қағидалардың орындалуына жауапкершілік осы Қағидаларда белгіленген талаптардың сақталуын бақылауға міндетті комплаенс-офицерге жүктеледі.
- 15.4. Осы Қағидаларға барлық өзгерістер мен толықтырулар белгіленген тәртіппен АНҚ қатысушыларының жалпы жиналысының хаттамасы негізінде енгізіледі.
- 15.5. Осы Қағидалар микроқаржы қызметін реттейтін заңнама өзгерген жағдайда қайта қаралуға жатады.
- 15.6. Осы Қағидалар бекітілген сәттен бастап күшіне енеді. Осы мәселелерді реттейтін ережелердің барлық алдыңғы нұсқалары осы ережелер күшіне енген сәттен бастап күшін жояды.
- 15.7. Осы Қағидалардың ережелерін бұзатын адамдар қолданыстағы заңнамаға және АНҚ ішкі нормативтік актілеріне сәйкес жауапты болады.

Құжат туралы ақпарат:

Құжаттың аты	«Азиялық Несие Қоры» микроқаржылық ұйымы» ЖШС
Құжат нұсқасы	1.0
Құжат күні	31.12.2025
Файлдың аты	Микрокредиттерді беру қағидалары.doc.x
Құжат авторы	Башанов С.К./Байпеисов Д.Т.

Өзгертулер тарихы:

Редакция	Құжат редакциясының қысқаша сипаттамасы	Бекітілген күні
1.0	Құжат «Қазақстан Республикасының кейбір нормативтік құқықтық актілеріне банк және микроқаржылық қызмет мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» ҚР Заңының талаптарына сәйкес әзірленді.	31.12.2025 ж.